

§ 36

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Tuomas Rantasen toivomusponnosta koskien mielenterveyden ongelmista kärsivien asiakkaiden tukemista terapeutin valitsemisessa ja prosessin läpiviennissä

HEL 2023-010511 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Tuomas Rantasen toivomusponnosta, joka koskee mielenterveyden ongelmista kärsivien asiakkaiden tukemista terapeutin valitsemisessa ja prosessin läpiviennissä:

”Toivomusponnessa edellytetään selvitettävän millä käytännön keinoin ja määrärahakohdennuksin kaupunki voisi parhaiten tukea etenkin määntunuksesta tai muista vakavista mielenterveyden ongelmista kärsiviä asiakkaita terapeutin valitsemiseen liittyvän raskaan prosessin läpiviennissä.

Työ- ja opiskelukykyä edistävä ja parantava Kansaneläkelaitoksen (Kelan) kuntoutuspsykoterapia on yksi kuntoutusmenetelmä ja osa asiakkaan kokonaisuhoitoa. Tarpeenmukainen psykoterapeuttinen hoito on keskeisellä sijalla jo alkuvaiheen hoidossa.

Helsingin terveystalveissa mielenterveyshäiriöiden hoito on porrastettu ja asiakkaan hoidon tarpeen arviointi sekä tarvittava hoito alkavat heti asiakkaan hakeutuessa palveluihin. Tarjolla on muun muassa Käypä hoito -suositusten mukaista ohjattua omahoitoa, lyhytterapiaa, nettiterapiaa (HUS), perheterapeuttista työskentelyä, ryhmäterapiaa ja seksuaaliterapiaa. Työntekijöitä on koulutettu laajasti erilaisten psykoterapeuttisten interventioiden käyttöön. Tarvittaessa myös HUSin psykiatrian hoitovalikoima ja kolmannen sektorin monipuoliset tukimuodot ovat räätälöitävissä asiakkaan hoitokokonaisuuteen. Lyhytpsykoterapiaa ja kuntoutuspsykoterapiaa saa palvelusetelillä. Kelan tukemaan kuntoutuspsykoterapiaan tarvittavaan psykiatrian erikoislääkärin arvioon pääsee perustasolta nopeasti.

Kelan tukemiin psykoterapioihin ohjataan Helsingin kaupungin psykiatrian kautta keskimäärin noin 1200 asiakasta vuodessa. Tämän lisäksi palvelusetelinä järjestettävässä kuntoutuspsykoterapiassa käy vuosittain noin 60–70 asiakasta. Lyhytpsykoterapian palveluseteli on myönnetty viime vuonna 623 asiakkaalle. Myös HUS, yksityissektori, työterveyshuolto ja Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö ohjaavat asiakkaitaan psykoterapiaan.

13.02.2024

Asia/12

Psykoteraapian tarpeen, oikea-aikaisuuden ja tarkoituksenmukaisuuden arviointi on prosessi, joka etenee hoidon aikana ja jota tehdään yhdessä asiakkaan kanssa. Asiakkaalle annetaan myös suositus psykoteraapian muodosta ja suuntauksesta. Hoitovastuu säilyy hoitavalla taholla kuntoutuspsykoteraapian aikana.

Helsingin kaupungin psykiatriassa hoitava työntekijä tai psykoteraapiaarvion tehnyt työntekijä tukee potilasta psykoterapeutin etsimisessä. Tarvittaessa työntekijä ottaa yhteyttä psykoterapeuteihin yhdessä potilaan kanssa. Potilaille järjestetään Miten hakeudun psykoterapiaan – etäryhmiä ja annetaan psykoterapiaan hakeutumisesta kirjalliset ohjeet.

Perusterveydenhuollon asiakkaat ohjataan kuntoutuspsykoteraapiaan psykiatrin konsultaatio- ja arviointikäyntien kautta. Näissä tilanteissa asiakasta tukee ja neuvoo terveysaseman mielenterveys- ja päihdesairaanhoitaja. Asiassa hyödynnetään myös HUSin Mielenterveystalo -portaalin psykoterapiaan hakeutujan opasta.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Psykoteraapiaa voi saada esimerkiksi julkisen terveydenhuollon kautta palvelusetelillä, yksityisiltä psykoterapeuteilta itse maksamalla tai Kelan tukemana. Asiakkaan hoito suunnitellaan yksilöllisesti huomioiden asiakkaan tarpeet, psykososiaalinen tilanne, vaikuttavaksi osoitetut hoitomuodot ja muut tukitoimet. Mielenterveyspalveluiden saavutettavuus on tärkeää yksilön terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen kannalta.”

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mia Tuokko, psykiatrian johtajapsykiatri, puhelin: 09 310 20907
mia.tuokko(a)hel.fi

Liitteet

1 Rantanen Tuomas, toivomusponsi, Kvsto 16.8.2023

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

13.02.2024

Asia/12

Kaupunginkanslia on pyytänyt sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan lausuntoa kaupunginhallitukselle valtuutettu Tuomas Rantasen toivomusponnosta, joka koskee mielenterveyden ongelmista kärsivien asiakkaiden tukemista terapeutin valitsemisessa ja prosessin läpiviemisessä.

Lausuntoa on pyydetty 1.3.2024 mennessä.

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mia Tuokko, psykiatrian johtajapsykiatri, puhelin: 09 310 20907
mia.tuokko(a)hel.fi

Liitteet

1 Rantanen Tuomas, toivomusponsi, Kvsto 16.8.2023

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano